

89

REGLUGERÐ

31. maí um breyting á reglugerð nr. 132 28. desember 1936, um próf fyrir bifreiðarstjóra.

1. gr.

4. gr. 2. málsgrein orðist svo: Fyrir skirteini þetta greiðist 10 kr. til lögreglustjóra.

2. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi 1. júní 1946.

Reglugerð þessi staðfestist hér með samkvæmt löögum nr. 23 16. júní 1941. og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í dómsmálaráðuneytinu, 31. maí 1946.

Finnur Jónsson.

Gústav A. Jónasson.

90

4. júní

AUGLÝSING

um undanþágu frá aðflutningsgjöldum.

Ráðuneytið hefur með heimild í ákvæðum h-liðs 3. gr. tollskrárlaganna ákveðið að undanþiggja hvers konar aðflutningsgjöldum:

1. Efni í tunnur, sem ætlaðar eru til umbúða um innlendar framleiðsluvörur. Skilyrði undanþágunnar er, að efnið sé óunnið og viðtakandi efnisins reki tunnugerð hér á landi og að við tollmeðferð liggja fyrir yfirlýsing frá honum um það, að efnið verði aðeins notað í tunnur til umbúða um innlendar framleiðsluvörur.
2. Hampgarn til veiðarfæragerðar, en skilyrði undanþágunnar er, að viðtakandi reki veiðarfæragerð og við tollmeðferð liggja fyrir yfirlýsing frá honum um það, að vörurnar verði aðeins notaðar til veiðarfæragerðar í veiðafæragerð hans. Framangreind undanþága gildir frá 1. janúar 1944.

Fjármálaráðuneytið, 4. júní 1946.

F. h. r.

Magnús Gíslason.

Einar Bjarnason.

91

5. júní

REGLUGERÐ

um stofnlánadeild sjávarútvegsins við Landsbanka Íslands.

Samkvæmt lögum nr. 41 frá 29. apríl 1946, um stofnlánadeild sjávarútvegsins við Landsbanka Íslands, eru hér með sett eftirfarandi ákvæði um starfsemi deildarinnar.

I. KAFLI

Um lánveitingar gegn fyrsta veðrétti í skipum, iðjufyrirtækjum og öðrum eignum í sambandi við sjávarútveg, svo og gegn 1. veðrétti í öðrum fyrirtækjum, sem vinna eingöngu eða að langmestu leyti í þágu sjávarútvegsins, skv. 1. mgr. 3. gr. laganna.

1. gr.

Sá, sem sækir um lán úr stofnlánadeildinni, skal láta fylgja umsókn sinni:

- a. Yfirlýsingu frá Nýbyggingarráði um að framkvæmdir þær, sem um er að ræða, séu liðir í heildaráætlun þess um þjóðarbúskap Íslendinga.

- b. Úrskurð frá Nýbyggingarráði um hve mikill erlendur gjaldeyrir hafi farið til 91 framkvæmdanna og hve miklu innlendi kostnaðurinn við þær hafi numið, ásamt sundurliðun kostnaðar, hvers um sig, á einstaka liði. 5. júní

Þegar sótt er um bráðabirgðalán, skal lögð fram ýtarleg sundurliðuð áætlun frá lánbeiðanda, ásamt umsögn Nýbyggingarráðs um þessa skiptingu kostnaðarins við framkvæmdir þær, sem um er að ræða.

2. gr.

Lán úr stofnlánadeildinni eru tvenns konar:

A-lán, er eingöngu má verja til greiðslu á atvinnutækjum smíðuðum erlendis og til kaupa erlendis á efni og vélum til skipasmíða eða annarra framkvæmda innanlands.

B-lán, er verja má til innlendra framkvæmda að því leyti, sem þær krefjast ekki erlends gjaldeyris.

Á skuldabréf lánþega skal skráð hve mikill hluti lánsins er veittur sem A-lán og hve mikill hundraðshluti afborgana skoðist sem afborgun á A-láninu, en að öðru leyti skal fara með lánið sem væri það eitt.

3. gr.

Stofnlánadeildin veitir aðeins lán til framkvæmda sem gerðar hafa verið eftir 1. janúar 1944.

Lán til skipa- og bátakaupa, hvort heldur er um að ræða nýsmíði innanlands eða kaup á nýjum og notuðum skipum erlendis frá, skulu sitja fyrir öðrum lánveitingum. Lán út á aðrar eignir skulu því aðeins veitt að svo miklu leyti sem framkvæmdastjórn Landsbankans telur, að fé verði fyrir hendi til þeirra lánveitinga, eftir að fullnægt hefur verið fyrirsjáanlegri lánsþörf vegna nýöflunar fiskiskipa samkvæmt heildaráætlun Nýbyggingarráðs.

Forgangsrétt til lána út á aðrar eignir en fiskiskip skulu hafa félög útvegsmanna og fiskimanna, sem stofnuð eru til að reka iðnað í þágu útvegsins og eru opin útvegsmönnum og fiskimönnum, og félög, sem meginþorri útvegsmanna á hverjum stað eru þátttakendur í, í þeim tilgangi, er um getur í 2. málslíð 1. málsg. 3. gr. laganna, enda skipti félögin arði af rekstri í hlutfalli við viðskipti félagsmanna.

Nýbyggingarráð gefur framkvæmdastjórn Landsbankans áætlun um væntanlega lánsþörf til framkvæmda, sem eru liðir í heildaráætlun þess, fyrir eitt ár í senn, í fyrsta skipti fyrir árið 1946, er stofnlánadeildin tekur til starfa, en síðan einum mánuði fyrir hver áramót.

4. gr.

Um lán út á skip gilda þessar reglur:

1. Lán skulu einungis veitt út á skip, sem skrásett eru á Íslandi og ætluð til fiskveiða eða annarra veiða.
2. Lánbeiðandi skal leggja fram eignar- og veðbókarvottorð, skipasmíðaskírteini og teikningu af skipinu.
3. Sé skipið smíðað erlendis skal leggja fram vottorð skipaskoðunarstjóra ríkisins um, að skipið fullnægi ákvæðum gildandi laga um eftirlit með skipum, hvað styrkleika og útbúnað snertir.
4. Lánbeiðandi skal leggja fram skoðunar- og matsgerð framkvæmda af matsmönnum deildarinnar.
5. Sérhverft skip, sem láns nýtur úr stofnlánadeildinni, skal vátryggt almenntri vátryggingu, en að auki getur framkvæmdastjórnin krafist þess, að skip sé tryggt sérstakri vátryggingu, eins og t. d. gegn stríðsáhættu á styrjaldartímum.

91

5. júní

5. gr.

Þegar sótt er um lán út á aðrar eignir en skip, skal lánbeiðandi leggja fram:

1. Eignar- og veðbókarvottorð, lóðarsamning eða skilríki fyrir lóð fyrirtækisins, svo og teikningu af fyrirtækinu.
2. Skoðunar- og matsgerð, framkvæmda af matsmönnum deildarinnar.
3. Skýrslu um stofnkostnað fyrirtækisins.
4. Áætlun um ársrekstur fyrirtækisins og afkomu, miðað við meðalár og allar aðstæður á staðnum.
5. Vátryggingarskírteini eða óyggjandi vottorð um vátryggingu.

6. gr.

Eignir þær, sem stofnlánadeildin tekur að veði, skulu metnar af tveim óvilhöllum þar til hæfum mönnum, sem framkvæmdastjórnin tilnefnir. Stofnlánadeildin leggur til eyðublöð í þessu skyni, en lánbeiðandi greiðir matsmönnum þóknun fyrir starf þeirra.

Matið skal byggt á kostnaðarverði eignar, nema það sé óeðlilega hátt að dómi matsmanna. Skulu þeir þá ákveða matsupphæðina samkvæmt því, sem telja má að samsvari eðlilegum kostnaði við öflun eignarinnar.

Við mat á skipum, sem ekki eru nýbyggð, skal reikna með því, að þau fýrnist að fullu á 20 árum.

Matsupphæðin er ekki bindandi fyrir framkvæmdastjórnina.

Framkvæmdastjórnin getur hvenær sem er á lánstímanum heimtað skilríki fyrir því, að veðsettum eignum sé vel við haldið og að veðið hafi ekki rýrnað. Enn fremur skal framkvæmdastjórninni heimilt að láta fara fram endurmat á eign á kostnað lánþega, ef hún telur hættu á, að stofnlánadeildin verði fyrir tapi vegna rýrnunar á verðgildi eignar. Við slíkt endurmat skal ekki tekið tillit til rýrnunar, sem stafar af verðlagsbreytingum.

II. KAFLI

Um bráðabirgðalán úr stofnlánadeildinni.

7. gr.

Lánbeiðandi, sem vill sækja um, að notuð verði gagnvart honum heimild 10. gr. laganna til að veita bráðabirgðalán meðan stendur á byggingu skips eða mannvirkja, skal leggja fram:

1. Efnahagsreikning sinn, ásamt áætlun um rekstur þess skips eða þeirra mannvirkja, sem hann á í byggingu.
2. Samning við verktaka þá, sem kunna að hafa tekið að sér smíði skipsins eða mannvirkjanna.
3. Teikningu af því skipi eða þeim mannvirkjum, sem eru í byggingu.
4. Skilríki fyrir því, að nægilegt fé verði fyrir hendi til að greiða skipið eða mannvirkin að fullu, að því leyti sem væntanlegt lán frá stofnlánadeildinni ekki hrekkur til.
5. Vátryggingarskírteini eða óyggjandi vottorð um vátryggingu.
6. Yfirlýsingu og úrskurð frá Nýbyggingarráði samkvæmt 1. gr. reglugerðar þessarar.

8. gr.

Bráðabirgðalán séu veitt með þeim hætti, að stofnlánadeildin kaupir skuldabréf eða víxla af lánbeiðanda, og séu lánin tryggð með 1. veðrétti í skipi eða mannvirkjum, með fylgifé og öðru tilheyrandi, þar með töldum vátryggingarfjárhæðum.

Gjalddögum bráðabirgðalánanna skal hagað eftir því, sem hentast þykir í sam- 91
bandi við fullnaðarsmiði skips eða mannvirkja.

5. júní

9. gr.

Stofnlánadeildin fær fé til bráðabirgðalánanna með lántökum frá seðlabank-
anum og með útgáfu vaxtabréfa, og skal það vera í sömu hlutföllum og Nýbygg-
ingarráð áætlað fyrir fram að bráðabirgðalán skiptist á A-lán og B-lán þegar þar
að kemur.

III. KAFLI

Lánskjör stofnlánadeildarinnar.

10. gr.

Út á ný skip má lána allt að $\frac{2}{3}$ og út á aðrar eignir allt að $\frac{3}{5}$ af matsverði þeirra,
sbr. 2. mgr. 6. gr. reglugerðar þessarar.

Þó má lána allt að $\frac{3}{4}$ út á ný skip og $\frac{2}{3}$ út á aðrar eignir, ef bæjar- eða sveitar-
félög eru lántakandi eða ganga í ábyrgð fyrir skilvisri greiðslu afborgana og vaxta
þar til lánið er greitt niður um helming.

Enn fremur má lána félögum þeim, sem um ræðir í 2. mgr. 3. gr. reglugerðar
þessarar, allt að $\frac{2}{3}$ út á framkvæmdir þær, sem um ræðir í 2. málsl. 1. mgr. 3. gr.
laganna.

Um lán út á skip eldri en eins árs fer eftir ákvörðun sjóðstjórnarinnar í hvert
skipti.

Ef lántakandi á fé í Nýbyggingarsjóði, þá skal við ákvörðun lánsupphæðar
samkvæmt 1.—4. mgr. þessarar greinar miða við matsverð að frádreginni eign lán-
takanda í Nýbyggingarsjóði. Hafi lántakandi sannanlega gert ráðstafanir til kaupa
á fleiri en einu framleiðslutæki, má þó skipta nýbyggingarsjóði hans til kaupa á
þessum framleiðslutækjum, enda takist þau í notkun innan tveggja ára frá því að
sótt er um lánið.

Eigi má lána einum aðila meira en 4 milljónir króna af fé deildarinnar. Þetta
ákvæði nær þó eigi til bæjarfélaga og hreppsfélaga né þeirra félaga útvegsmanna,
sem um getur í 2. mgr. 3. gr. reglugerðarinnar.

11. gr.

Lengsti lánstími er 20 ár fyrir ný skip, en annars 15 ár. Sé lánstími 10 ár eða
lengri, skal haga afborgunum lána þannig, að helmingur lánsins eða því sem næst
sé endurgreiddur, þegar liðnir eru $\frac{2}{5}$ af lánstímanum. Félagi, sem fengið hefur lán
úr stofnlánadeildinni og nýtur hlunninda vegna framlags í varasjóð, samkvæmt
ákvæðum 3. gr. laga nr. 20 20. maí 1942, skal skylt að verja 50% af því fé, er það
leggur í varasjóð til aukalegra afborgana af lánum úr stofnlánadeildinni, enda falla
þá niður ákvæði 14. gr. b. í sömu lögum um framlag í Nýbyggingarsjóð.

12. gr.

Ráðherra sá, sem fer með bankamál, ákveður vexti af stofnlánum, en þeir skulu
þó ekki vera hærri en $2\frac{1}{2}\%$. Vextirnir greiðast fyrir fram fyrir eitt ár í senn eða
hluta úr ári miðað við gjalddaga.

Vextir af bráðabirgðalánum skulu vera þeir sömu sem af öðrum lánum, og
greiðast þeir einnig fyrir fram.

91

5. júní

13. gr.

Skuldunautar stofnlánadeildarinnar skulu 1.—14. nóv. ár hvert greiða vexti og afborganir af stofnlánum. Skuldunautur, sem eigi hefur innan 15. nóv. greitt tilskilin gjöld, skal greiða $\frac{1}{2}\%$ í dráttarvexti af hinni vangoldnu upphæð fyrir hvern hálfan mánuð eða brot úr hálfum mánuði, sem greiðsla dregst, reiknað frá 1. nóv.

Dráttarvextir af bráðabirgðalánum skulu vera hinir sömu sem af öðrum lánum.

IV. KAFLI

Um vaxtabréfaútgáfu stofnlánadeildarinnar.

14. gr.

Stofnlánadeildin skal afla fjár til B-lána og til bráðabirgðalána, sbr. 9. gr. reglugerðar þessarar, með útgáfu vaxtabréfa, að svo miklu leyti sem skylduinnlán eigenda nýbyggingarsjóða í deildinni og annað handbært fé hennar, nægja ekki til þessara útlána.

15. gr.

Vaxtabréfin, sem tryggð eru með ábyrgð ríkissjóðs, skulu gefin út í flokkum, og skal upphæð bréfa í hverjum þeirra ákveðin af framkvæmdastjórninni, með samþykki fjármálaráðherra.

16. gr.

Framkvæmdastjórnin ákveður fjárhæð, vexti og aðra skilmála vaxtabréfa hvers flokks, með samþykki fjármálaráðherra.

V. KAFLI

Ýmis ákvæði.

17. gr.

Reikningar stofnlánadeildarinnar, eins og þeir hafa verið samþykktir af Landsbankanefnd, skulu lagðir fyrir ráðherra þann, sem fer með bankamál, til úrskurðar, enda hafi hann áður lagt samþykki sitt á vaxtagreiðslu stofnlánadeildar til seðlabankans. Ríkissjóður endurgreiðir síðan Landsbankanum greiðsluhalla þann, sem orðið hefur á starfrækslu stofnlánadeildarinnar á undangengnu reikningsári.

18. gr.

Útgerðarfélög og útgerðarmenn, sem eiga fé í nýbyggingarsjóði, sbr. lög nr. 20, 1942, skulu leggja fé þetta á vaxtalausán innlánsreikning í stofnlánadeildinni innan 12 mánaða frá gildistöku laganna um stofnlánadeildina, og skal féð geymt þar, unz því er ráðstafað í samræmi við ákvæði gildandi laga.

19. gr.

Einstaklingar og sameignarfélög, er lán hafa fengið úr stofnlánadeildinni, mega draga frá skattskyldum tekjum sínum þær fjárupphæðir, er þau verja til aukalegra afborgana af lánum hjá deildinni, þó eigi hærri fjárhæð en sem nemur 20% af hreinum tekjum þeirra af útgerð á árinu, enda falla þá niður ákvæði 14. gr. í lögum nr. 20 20. maí 1942, um framlög í nýbyggingarsjóð.

20. gr.

Skylt er lántakendum að hafa hinar veðsettu eignir svo hátt váttryggðar, að vel nægi fyrir áhvilandi lánum, og tekur veðréttur stofnlánadeildarinnar jafnan einnig til váttryggingarfjárins.

Ef til útborgunar váttryggingarfjár kemur, getur stofnlánadeildin krafizt, að 91 henni sé greidd beint upphæð, sem svarar áhvilandi láni eða lánum í deildinni. 5. júní

21. gr.

Öllum skuldunautum stofnlánadeildarinnar er skylt:

- a. Að láta stofnlánadeildinni og reikningaskrifstofu sjávarútvegsins í té afrit af rekstrar- og efnahagsreikningum fyrirtækja sinna í því formi, sem reikningaskrifstofan ákveður.
- b. Að bjóða hlutaðeigandi bæjar- og sveitarfélagi forkaupsrétt eða ráðstöfun á forkaupsrétti að þeim eignum, sem lán hvílir á í stofnlánadeildinni, ef til sölu kemur, og eigandi sjálfur hefur ekki innansveitarkaupanda að.

22. gr.

Ef veðsettu skipi er ekki haldið út til fiskveiða eða fiskflutninga 6 mánuði ár hvert, eða fyrirtæki hættir störfum eða breytir svo rekstri sínum, að það fullnægir ekki ákvæðum 3. gr. laga um stofnlánadeildina, skal framkvæmdastjórninni heimilt að segja öllu láninu upp til greiðslu með 14 daga fyrirvara.

23. gr.

Pegar lán er gjaldfallið, hefur stofnlánadeildin heimild til að láta selja veðið við opinbert uppboð, án undanfarins dóms, sáttar eða fjárnáms, samkvæmt tilskipun 18. febr. 1847, 10. gr.

Stofnlánadeildin þarf ekki að láta neinn mæta fyrir sína hönd við uppboðið, og skal þar ekki taka mótmæli skuldunauts til greina, nema þau séu auðsjáanlega á rökum byggð, og eigi er heldur unnt að stöðva eða ónýta uppboðið með neins konar dómskoti.

Sé skip eða fasteign seld á uppboði ber uppboðshaldara að rannsaka, hvort eignin er veðsett stofnlánadeildinni, og geta þess í uppboðsgerðinni. Ef svo reynist, skal stofnlánadeildinni gert aðvart svo tímanlega, að hún geti látið fulltrúa sinn mæta við uppboðið.

24. gr.

Þeim einstaklingum og félögum, er gefið hefur verið vilyrði fyrir styrktarlán-um úr styrktar- og lánasjóði fiskiskipa, skal gefinn kostur á að njóta hlunninda laganna, gegn því að afsala sér rétti sínum til styrktarlánanna, eða að njóta þeirra og þá um leið vaxta þeirra og lánakjara, er gildandi voru hjá fiskveiðasjóði Íslands fyrir gildistöku laganna.

25. gr.

Skuldunautar stofnlánadeildarinnar eru skyldir til að fullnægja öllum kvøð-um og skuldbindingum, sem á þá eru lagðar í lögum um stofnlánadeildina og reglugerð þessari, með öllum þeim breytingum, sem kunna að verða gerðar á þeim ákvæðum, sem nú eru í gildi.

26. gr.

Stofnlánadeildin er undanþegin opinberum gjöldum og sköttum, hverju nafni sem nefnast. Öll skjöl viðvíkjandi lánum, sem deildin veitir eða tekur, eru undanþegin stimpilgjöldum.

Eignar- og veðbókarvottorð ber að láta deildinni í té án endurgjalds.

91

27. gr.

5. júní

Brot gegn ákvæðum reglugerðar þessarar varða sektum, nema þyngri refsing liggi við að lögum.

Með mál út af brotum á henni skal fara sem almenn lögreglumál.

Reglugerð þessi öðlast þegar gildi og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Viðskiptamálaráðuneytið, 5. júní 1946.

Pétur Magnússon.

Jón Guðmundsson.

92

12. júní

AUGLÝSING

um fyrirmynd að samþykktum fyrir byggingarsamvinnufélög.

Samkvæmt II. kafla laga nr. 44 7. maí 1946, um opinbera aðstoð við byggingar íbúðarhúsa í kaupstöðum og kauptúnum, hefur ráðuneytið gert fyrirmynd að samþykktum fyrir byggingarsamvinnufélög, sem prentuð er hér á eftir sem fylgiskjal.

Félagsmálaráðuneytið, 12. júní 1946.

F. h. r.

Vigfús Einarsson.

Gunnl. E. Briem.

Fylgiskjal.

SAMÞYKKT

fyrir Byggingarsamvinnufélag

I. KAFLI

Nafn, heimili og markmið félagsins.

1. gr.

Félagið heitir Byggingarsamvinnufélag

2. gr.

Heimili félagsins og varnarþing er

3. gr.

Tilgangur félagsins er að reisa íbúðarhús fyrir félagsmenn sína í samræmi við ákvæði laga um byggingarsamvinnufélög, að safna eignarframlögum félagsmanna og að reka lánastarfsemi.

II. KAFLI

Fjárhagsgrundvöllur félagsins.

4. gr.

Félaginu skal aflað fjár:

1. með inngöngueyri í félagið, sem er kr. og rennur í varasjóð félagsins;
2. með frjálsum framlögum hvers félagsmanns í stofnsjóð.